

tydeligt større, Automobileerne er jo blevet skarpe Konkurrenter til Banerne, og dette har da bevirket, at de stærke Banekrav til Rigsdagen efterhaanden er forstummet. En Del af de Privatbaner, som er blevet bygget, drives med stort Underskud, og Underskuddet maa efter Loven betales af Kommunerne, dels af Amtskommunerne, dels af Sognekommunerne.

Det er jo en stor Lettelse for Statskassen, naar man saadan uden videre stryger 44 Mill. Kr. af Bordet, 44 Mill. Kr., som Staten efter disse Love var forpligtet til at yde. Men hvis denne Kommissions Forslag bliver gennemført i Rigsdagen, vil jo Statens Forpligtelse gaa over paa Kommunerne, for Trangen til Trafikmidler er jo lige stor, der maa stadigvæk af Amts- og Sognekommunerne anlægges nye Veje og foretages kostbare Grundforbedringer i de bestaaende Veje. Men nu er der et Spørgsmaal, jeg gerne vil benytte Lejligheden til at føre frem under Finanslovbehandlingen, selv om der ikke under de nuværende politiske Forhold er stor Fristelse til at holde nogen af de almindelige lange Finanslovtaler, et Spørgsmaal, som har betydelig økonomisk Interesse Landet over, det Spørgsmaal, hvem der skal betale Forarbejderne til disse Baner. Til en Del af disse Baner, hvis Anlæg Kommissionen nu foreslaar at standse, er der givet Koncession og foretaget betydelige Forarbejder, og Spørgsmaalet er da, hvem der skal betale de store Udgifter, som allerede er afholdt.

Disse Baner skulde jo bygges med Tilskud fra Stat, Amt, Kommuner og private. Her foreslaar nu Kommissionens Flertal, at hver af disse interesserede Parter, Stat, Amt, Kommuner og private, skal bære en Del af Udgiften i Forhold til det af dem tegnede Tilskud til Banen, men dette Spørgsmaal forekommer mig ikke derved at være fuldstændig afklaret. Jeg tror, at mange af disse Egne, som har faaet bevilget Privatbaner, og som man nu vil tage Banerne fra, vil føle sig forurettet, vil føle, at de har Krav paa nogen Erstatning. Thi, som jeg sagde før, fordi man ikke faar bygget nogen Bane, er det jo ikke dermed givet, at Trangen til Trafikmidler ikke er til Stede. Tværtimod maa man jo sige, at denne Trang er blevet større. Den er bare lagt om paa en saadan Maade, at det nu er

Landevejene, det gaar ud over, og som Forholdene er, er det jo Skatterne paa fast Ejendom, der skal betale Landevejene. Man kan vel nok sige, og det fremgaar da ogsaa af det Forslag, der for nylig har været fremme i Kriseværnsudvalget, at det er i Kommunerne, Amts- og Sognekommunerne, at Byrderne trykker haardest. Jeg kan som Eksempel nævne, at i Ribe Amt maa der svares 9,5 pro mille i Amtsskat, medens Lovens Maksimum er 7,5 pro mille, og det samme er Tilfældet mange Steder. Det forekommer mig derfor, at Mindretallet i Kommissionen har nogen Ret, naar det hævder, at Amts- og Sognekommunerne i de Egne, man tager Privatbanerne fra, burde have nogen Erstatning.

I samme Forbindelse vil jeg gerne omtale Privatbaneforholdene med et Par Ord, og jeg tænker her paa en enkelt Privatbane, Kolding—Trolldhede-Banen, som gaar igennem den Valgkreds, jeg repræsenterer. Denne Bane kom i Drift i Aaret 1917, og det forekommer mig, som det jo da ogsaa er blevet hævdet i Rigsdagen flere Gange, at denne Bane burde være anlagt som Statsbane. Nu hørte jeg vel det ærede Medlem Hr. Korsgaard sige, at efter hans Opfattelse var Statsbanerne dyrere i Drift end Privatbanerne, og at der var en Del af Statsbanerne, der ikke kunde svare sig. Det er sikkert ogsaa rigtigt, men vi maa jo huske paa, at en Del af disse Statsbaner heller ikke er anlagt ud fra den Forudsætning, at de kunde give Overskud, men for at ophjælpe de fattige Egne, navnlig i Jylland, som de gaar igennem. Og nu er jeg heller ikke ganske sikker paa, at det ærede Medlem har Ret i, at Privatbanerne for Øjeblikket har større Udsigt til at svare sig end Statsbanerne, thi de kan ikke selv fastsætte deres Lønninger. De kan ganske vist afskedige nogle af deres Mandskab, hvis de ikke er nødvendige, men samtidig maa vi huske paa, at alt Privatbanernes faste Mandskab har Pensionsret, saa dette for saa vidt ikke vilde forbedre Status synderligt.

Jeg sagde, at denne Bane efter min Opfattelse af forskellige Grunde burde have været anlagt som Statsbane. Det er jo almindeligvis saaledes med Privatbaner, at de udgaar fra Købstæderne, Købstæderne sender gennem disse Baner deres Fangarme ud i